

Mötesanteckningar, 28 september 2018

Klockan 08.30 – 12.00. Lännsstyrelsen, hamngatan 4, Jönköping.

Summering av mötet

Klimatrådet ställde sig bakom:

1. **Organisation**, alla ledamöters organisationer samt ordföranden i respektive grupp fortsätter sitt engagemang i rådet under 2019, *punkt 3*.
2. **Mötestider**, rådet har fyra möten under 2019, *punkt 3*.
  1. Den 7 mars
  2. Den 19 juni
  3. Den 19 september
  4. Den 21 november
3. **Budget**, Förslag på budget och ekonomi för 2019, vilket sammanfattningsvis innebär att arbetet fortsätter och upprätthållas i enlighet med tidigare nivå, *punkt 3*.
4. **Klimatveckan**, att Klimatveckan genomförs i september 2019. *Punkt 4*.
5. **Klimatveckan**, att alla organisationer i rådet planerar en större insats under Klimatveckan 2019. *Punkt 4*.
6. **Klimatveckan**, att en arbetsgrupp utses av rådet vid mötet i november. Syftet är att öka dynamiken ytterligare för att driva på utvecklingen för bästa möjliga inriktning och upplägg 2019. *Punkt 4*.
7. **Solmatchen**, Att Klimatrådet utmanar andra län i Sverige att installera så mycket solceller som möjligt. En debattartikel tas fram för kommunikering under hösten. *Punkt 5*.
8. **Ny match**, Ge alla fokusgrupper i uppdrag att till nästa möte återkomma med förslag på möjliga matcher som kan ta vid nu när Solmatchen avslutats. *Punkt 6*.
9. **Rådets inriktning**, nya satsningar ska ha ett särskilt fokus på beteendeförändring. Nyckelord som ledamöterna lyfte fram var Opinionsbildning, Ekonomi, Tävlingar, Unga och Kunskap. *Punkt 7*.
10. **Klimatanpassning**, Fokusgruppen kommunicerar nu ut framgångsfaktorerna med de kommuner som inte kommit lika långt. *Punkt 8*.

1. Mötets öppnande

Ordföranden hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Dagens mötesanteckningar förs av Andreas Olsson. Inga synpunkter har framförts på dagordningen som skickats ut den 26 september. Ordföranden hälsade särskilt nya ledamöter särskilt välkomna.

Fredrik Georgsson, fastighetschef Castellum.

Joakim Brobäck, vd Träcentrum.

Ordföranden lyfte därefter fram den kommunikativa satsningen, tillsammans med Jönköping University, som nu kör igång. Syftet med doktorandtjänsten är att analysera och lyfta fram kommunikativa framgångsfaktorer som förstärker länets klimatarbete. Genomgång av föregående mötesanteckningar

Tre informationspunkter fanns med på dagordning, inga synpunkter framfördes.

1. Klimatrådet på Almedalen så gick det, [läs här>>](#)
2. Invigning Effektlager, så gick det [läs mer här>>](#)
3. Fossilfritt Sverige deltog på Klimatrådets seminarium på Almedalen.
Fossilfritt Sverige deltog på beredningsgruppens senaste möte den 24 augusti. Beredningsgruppen uppmanar varje organisation i Klimatrådet att anta nationella utmaningar för Fossilfritt Sverige. Läs mer på fossilfritt-sverige.se/

2. Uppföljning föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar från den 20 juni har skickats ut. Inga synpunkter framfördes, mötesanteckningar lades därmed till handlingarna.

Mötesanteckningarna [finns här>>](#).

3. Rådets sammansättning, mötestider & budget 2019

KLIMATRÅDETS SAMMANSÄTTNING 2019

Andreas Olsson presenterade förslag till organisation för 2019.

Länsstyrelsen skickar ut en förfrågan (årligen sedan 2011) om fortsatt engagemang i rådets grupper. Därefter fattas beslut om tillsättande av Klimatråd och grupper för 2019. Inom ramen för Klimatrådet finns idag följande grupper (härutöver pågår flera projekt som är förankrade i Klimatrådet):

1. Klimatrådet
Ordförande landsbövdingen
2. Beredningsgruppen
Ordförande Länsstyrelsen
3. Fokusgruppen, Transporter och Planering,
Ordförande Region Jönköpings län
4. Fokusgrupp, Förnybar energi, Jord- och skogsbruk,
Ordförande Lantbrukarnas Riksförbund
5. Fokusgrupp, Klimatanpassning
Ordförande Värnamo kommun
6. Fokusgrupp, Energieffektivisering, Konsumtion och livsstil

- Ordförande Vetlanda kommun*
- 7. Kommunikationsgrupp
Ordförande Hall Media
- 8. Ungdomsråd
Ordförande Erik Dablbergsgymnasiet
- 9. Styrgrupp för Klimatveckan
Ordförande Länsstyrelsen
- 10. Arbetsgruppen, Trähusbyggande
Ordförande Länsstyrelsen
- 11. Projektgrupp, Effektlager
Ordförande Länsstyrelsen

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom att alla ledamöters organisationer samt ordföranden i respektive grupp fortsätter sitt engagemang i rådet under 2019.

KLIMATRÅDETS MÖTESTIDER 2019

Andreas Olsson presenterade förslag till mötestider för 2019.

1. Den 7 mars
2. Den 19 juni
3. Den 19 september
4. Den 21 november

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom förslaget.

KLIMATRÅDETS BUDGET 2019

Andreas Olsson presenterade förslag till budget för 2019, figur 1. Rådets arbete fortsätter och upprätthållas i enlighet med tidigare nivå. Det innebär samma satsningsnivå som åren 2014 - 2018. Lönekostnader för Länsstyrelsens personal som utgör större delen av kostnaderna är helt utanför denna budget. För perioden 2018 – 2020 finns positiva beslut från alla 13 kommuner och Regionen gällande medfinansiering.

Klimatrådet 2019	2018	Andel
Intäkter		
Företag och organisationer	285 000	23%
13 kommuner	242 000	20%
Regionen	300 000	24%
Länsstyrelsen	400 000	33%
Total budget	1 227 000	100%
Kostnader		
Kommunikation	50 000	4%
Klimatveckan med Klimatkonferens och Klimatpris	300 000	24%
Medfinansiering projekt Fossilfritt Jönköpings län	300 000	24%
Medfinansiering doktorandtjänst	400 000	33%
Medfinansiering Projekt Bridging the Gap	100 000	8%
Rådets arbetsgrupper	77 000	6%
Totala kostnader	1 227 000	100%
Utgående Balans	0	

Figur 1. Förslag till fördelning av Klimatrådets budget år 2019.

Inriktningsbeslut

Rådet ställde sig bakom förslaget.

4. Klimatveckan 2018 – så gick det

Patrik Westerlund presenterade hur väl Klimatrådet lyckades nå ut med Klimatveckan. I snitt publicerades 3 artiklar per tag veckan innan och under Klimatveckan. Rådet nådde även det utsatta målet om engagemang på 70 - 100 % av rådets organisationer.

Figur 1, Exempel på artiklar knutna till Klimatveckan 2018.

Klimatveckan, som arrangerades för femte året, visar att hållbarhet blir en allt större drivkraft för stora delar av samhället. För att företag, organisationer och unga personer ska kunna bidra till en smart och hållbar tillväxt för alla är deras motivation och kunskap avgörande. Klimatveckan 2018 bidrog till att öka takten i den pågående omställningen och Klimatveckan kan sammanfattas så här:

- 50 (26 år 2017) programpunkter under 7 dagar, öppet och gratis för alla.

- Teman så som Mat, AI, Solkraft, Unga, Träbyggnader, Lantbruk, Vatten, Agenda 2030, Media- och kommunikationsforskning, Innovation, Bilar, Materialforskning för att nämna några!
- Aktiviteter i alla länets 13 kommuner.
- Över 150 (100 år 2017) engagerade organisationer.
- Många tusen besökare och gratis och öppet för alla.
- Solmatchen avgjordes, [läs här>>](#)
- Klimatpriset delades ut, [läs här>>](#)
- Tre livepoddar spelades in [läs här>>](#)

Inriktningsbeslut

Tre förslag fanns med för ställningstagande:

1. Rådet ställde sig bakom att Klimatveckan genomförs i september 2019.
2. Rådet ställde sig bakom att alla organisationer i rådet planerar en större insats under Klimatveckan 2019.
3. Rådet ställde sig bakom att en arbetsgrupp utses av rådet vid mötet i november. Syftet är att öka dynamiken ytterligare för att driva på utvecklingen för bästa möjliga inriktning och upplägg 2019.

5. #Solmatchen, så gick det

Otto Hedenmo, ansvarig för Solmatchen, presenterade satsningens resultat. I slutändan förlorade Klimatrådets organisationer kampen mot länets invånare och företag, men satsningen gav en oanad utbyggnad av solkraft. Solmatchen resulterade i följande:

Flertalet aktiviteter under året för att kommunicera Solmatchen

- 15 seminarier, ca 600 deltagare.
- 16 dialogmöten med klimatrådsmedlemmar.
- Ett kommunikationspaket togs fram som kommunicerades över hela länet.

Klimatrådet installerade 5698 kW solceller, eller:

- 3298 kW mer än vad Klimatrådet trodde inför satsningen.
- Installationer motsvarande ca 57 000 000 kr
- En årlig energiproduktion motsvarande 4,6 GWh

Totalt innebar satsningen en ökning med 11 812 kW solceller, eller:

- En ökning med 121% av länets solkraft, från augusti 2017.
- Den årliga energiproduktionen av solkraft ökade med 9,5 GWh.

Otto Hedenmo presenterade även ett förslag för att ta vara på Solmatchen. Förslaget innebär att nästa steg är att utmana andra regioner i vem som installerar mest solceller.

Inriktningsbeslut

Att Klimatrådet utmanar andra län i Sverige att installera så mycket solceller som möjligt. En debattartikel tas fram för kommunikering under hösten.

6. Ny match VattenMatchen

Agneta Jansmyr gav tillsammans med Frida Moberg en kort bakgrund till förslaget, en ny match med fokus på att minska vattenförbrukningen. Det är något som blir en allt viktigare på grund av klimatförändringarnas effekter med längre perioder av torka, minskad påfyllnad i vattentäkterna samt längre värmeböljor, vilket medför ökad vattenanvändning. Länet har ingen historisk erfarenhet av vattenbrist, på det sätt som kustkommuner ofta har. De senaste tre åren har dock vattennivåerna generellt i länet i både yt- och grundvattenmagasin varit kritiskt låga, med rekommendationer om att spara vatten och bevattningsförbud som följd.

En diskussion följde och den nya tävlingen, Vattenmatchen, är ett område som rådet ser som viktigt, samtidigt behöver fler alternativ tas fram för att se hur rådet få största möjliga genomslag.

Inriktningsbeslut

Rådet gav alla fokusgrupper i uppdrag att till nästa möte återkomma med förslag på möjliga matcher som kan ta vid nu när Solmatchen avslutats.

7. Vad ska rådet åstadkomma inom fyra år

Andreas Olsson presenterade kort nuläget för rådets inriktning för att nå visionen att bli ett Plusenergilän. Rådet har flera satsningar som pågår genom arbetsgrupper, projekt, åtgärdsprogram och processer. Dessutom är många i hamn första halvåret [se här>>](#). Vidare har rådet tre insatsområden för 2018:

1. Förnybar energi. *Som bland annat resulterat i [Solmatchen](#), [Solsafari](#), [Solbilsrace](#) och [Solkalkylator.se](#)*
2. Beteendepåverkande insatser (resultat [Almedalen](#), [Klimatveckan](#), [Klimatpriset Nyhetsbrev](#), [Inspirationsmeny](#) mm)
3. Laddinfrastruktur för elfordon (resultat pågående transportprojekt, seminarier).

Därefter genomfördes en övning för att få en bild av vilka områden rådet prioriterar högst för kommande period. Resultatet av övningen gav att rådets nya satsningar ska ha ett särskilt fokus på beteendeförändring. Nyckelord som lyftes fram **Opinionsbildning, Ekonomi, Tävlingar, Unga och Kunskap**.

Några citat:

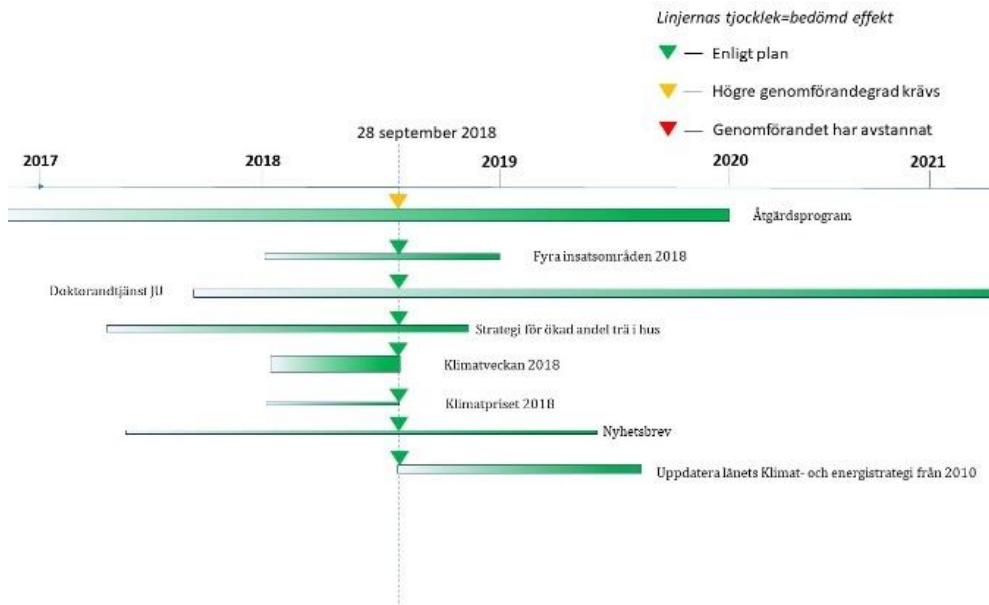
- *”Beteendepåverkan, öka och bredda inriktning industri och individnivå”*
- *”Mötesplatser med yngre generationer”*
- *”Mer uppsökande verksamhet mot stora konsumenter & Producenter”*
- *”Visa på ekonomi, lönsamma åtgärder”*

Utöver beteendeförändring, som berör alla områden, lyftes Transporter, Innovation, Vatten/Livsmedel, Förnybar energi samt att fortsatt förstärka Klimatrådet som samverkansorganisation och motor i omställningen som viktiga områden.

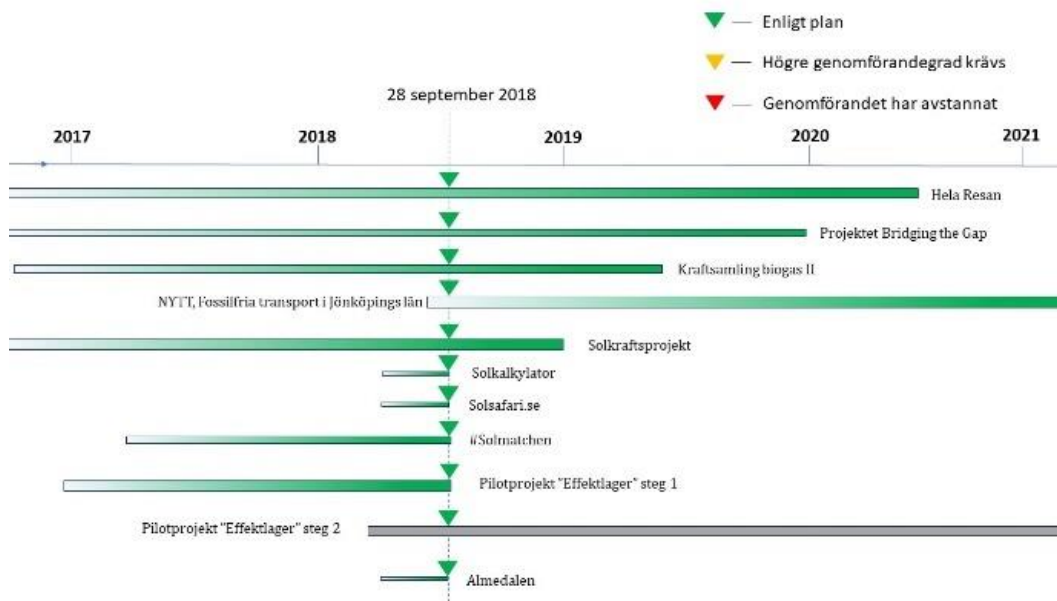
8. Status & förslag, rådets grupper & projekt

Till dagordningen bifogades ett nuläge för pågående processer och projekt samt vad rådet åstadkommit under första halvåret 2018, se rubriker nedan. Inga synpunkter framfördes.

Processer som Klimatrådet bidrar till

Projekt som Klimatrådet bidrar till

I HAMN HALVÅRET 2018

- Ansökan, invigning, projektgrupp Effektlager [>>](#)
- Solelsutbildning [>>](#)
- Program Klimatveckan 2018 [>>](#)
- Nomineringar Klimatpriset 2018 [>>](#)
- Två studentprojekt inom ladd och Klimatveckan [>>](#)
- Solkalkylator [>>](#)
- Solsafari [>>](#)
- Doktorandtjänst inom media- och kommunikationsvetenskap [>>](#)
- Ungdomsrådet, Beteendeundersökning, Solbilsrace och Designa ett energilager [>>](#)
- 6 nyhetsbrev [>>](#)
- #Solmatchen [>>](#)
- Flera seminarier inom lantbruk, ladd, sol, trähusbyggnader under våren [>>](#)
- Flera större projekt pågår [>>](#)
- Kontrollstation Åtgärdsprogram [>>](#)
- Studiebesök, workshops och möten inom solkraft har genomförts.
- Inspirationsmeny [>>](#)
- debattartikel för hållbar mat [>>](#)
- Remiss trähusbyggnadsstrategi

KLIMATANPASSNING

Johan Virdung presenterade kort gruppens inriktning och resultaten, i form av framgångsfaktorer, från intervjuerna som genomförts inom ramen för gruppen.

- Politiska beslut (mandat),
- Huvudansvarig,
- Finansiering,
- Handlingsplan,
- Möjlighet till uppföljning/utvärdering

Inriktningsbeslut

Fokusgruppen kommunicerar nu ut framgångsfaktorerna med de kommuner som inte kommit lika långt. Inga synpunkter framfördes.

9. Övrigt

Inga övriga punkter lyftes.

Ordföranden framförde ett tack till alla föredragande och hälsade alla varmt välkomna till nästa möte den 29 november på Länsstyrelsen.

Vid anteckningarna
Andreas Olsson

Justerare
Ordförande Helena Jonsson

Närvarande på Klimatrådsmötet den 28 september 2018

Helena Jonsson, ordförande	Landshövding
Fredrik Georgsson	Castellum
Fridolf Eskilsson	Jönköping Energi
Stefan Eklund	Myresjöhus
Gunnar Pettersson	Habo kommunstyrelse
Erik Hugander	Region Jönköpings län
Gunnar Pettersson	Habo kommun
Anna Werbitsch Arnell	Lantbrukarnas Riksförbund
Anneli Wirtén	Länsstyrelsen
Henrietta Hansson	Länsförsäkringar Jönköpings län
Lars-Erik Fälth	Aneby kommun
Stefan Gustafsson	Sävsjö kommun
Agneta Jansmyr	Region Jönköpings län
AnnKarin Zinnerfors	IKEA Jönköping
Michael Ginér	Försvarsmakten Militärregion syd
Niklas Broberg	Husqvarna AB
Cecilia Bjursell	Högskolan i Jönköping
Olle Strandsäter	Skanska Sverige AB
Peter Semberg	Swerea SWECAST AB
Tommy Fritz	Tosito AB
Patrik Lägermo	Cybercom
Granberg Gottlieb	Värnamo kommun
Cecilia Löf	Atteviks
Johan Thor	Friskis&Svettis Jönköping
Håkan Axelsson	FC-Gruppen
Kristine Hästmark	Gnosjö kommun

ADJUNGERADE

David Ekbäck, adjungerad	LRF
Gisela Brumme, adjungerad	Vetlanda kommun
Åslög Kantelius, adjungerad	Region Jönköpings län
Johan Virdung, adjungerad	Värnamo kommun
Andreas Olsson, adjungerad	Länsstyrelsen

PROGRAMPUNKT

Otto Hedenmo	Länsstyrelsen, Klimatrådets solkraftprojekt
Frida Moberg	Länsstyrelsen, Fokusgrupp Klimatanpassning
Patrik Westerlund	Länsstyrelsen, Klimatrådets kommunikation

ÖVRIGA

Jesper Agrelius	Länsstyrelsen Klimatpriset, projekt Bridging the gap
Catarina Kristensson	Länsstyrelsen
Annika Pers Gustafsson	Länsstyrelsen